

Крім здорового глузду, таке нарахування податку протирічить одному з принципів GAAP (загальноприйнятних у міжнародній спільноті правил бухгалтерського обліку), згідно з якими податок виникає, коли реально товар відвантажений або послуга надана. Тому пропоную: ПДВ має нараховуватись «по відвантаженню», що набагато прозоріше (тобто по кожній накладній реалізації продукції або товарів, по кожному акту реалізації послуг, без аналізу наявності передоплати). Тоді і податкові накладні не потрібні, нарахування ПДВ перевіряється по самому первинному документу.

Таке спрощення адміністрування ПДВ вдячно оцінили би сотні тисяч працівників, дотичних до обліку.

*В. В. Ходзицька,
кандидат економічних наук, доцент
І. О. Приходько,
магістрант,
Київський національний економічний університет*

ОБҐРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Постановка проблеми. Ефективність використання основних засобів залежить від організації, своєчасного одержання надійної і повної обліково-економічної інформації. У цьому зв'язку зростає роль та значення обліку як однієї з найважливіших функцій управління. При цьому облік основних засобів в останній час дещо ускладнився, а ряд проблем негативно впливають на процес управління виробництвом, знижуючи ефективність використання основних засобів, тому правильність ведення їх обліку та

врахування міжнародного досвіду є актуальним питанням для сьогодення.

Аналіз останніх досліджень. Питання вдосконалення обліку та аналізу щодо ефективного використання основних засобів є об'єктом дослідження таких авторів, як Н. Білухи, О. Бородкіна, Ф. Бутинця, В. Гетьмана, В. Єфіменка, Є. Калюги, М. Кужельного, Ю. Кузьмінського, Л. Кіндрацької, В. Моссаковського, В. Пархоменко, О. Петрик, М. Пушкаря, В. Сопко та ін.

Мета статті. Висвітлення основних проблем та пропозицій щодо ефективного використання основних засобів.

Викладення основного матеріалу. Однією з умов результативної виробничо-господарської діяльності підприємства багато в чому залежить від ефективного використання основними засобами, оскільки саме основні засоби є рушійною силою, за допомогою якої починає функціонувати підприємство.

Економічна сутність основних засобів виступають визначальними характеристиками у висвітленні їх значення для відтворювальних процесів, функціонування та розвитку будь-якого виробництва [3, с. 174].

Основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально – культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [2].

Основні засоби визнаються, тобто відображаються, в Звіті про фінансовий стан підприємства, якщо відповідають загальним критеріям визнання активів, а саме:

- існує ймовірність, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням цього активу;
- його оцінка може бути достовірно визначена.

У процесі **оцінки** основних засобів для цілей МСФЗ, встановлюються такі визначення об'єктів:

- *операційні активи*, використовувані підприємством для отримання доходу. Це – всі основні засоби, незалежно від того, чи є вони складовими частинами технологічного ланцюга чи ні, які прямим або непрямим шляхом задіяні працівниками підприємства для отримання прибутку від основного виду діяльності. У свою чергу поділяються на неспеціалізовані активи та спеціалізовані активи.

- *надлишкові активи* – активи підприємства, які в даний час не використовуються ним для отримання фінансового результату та використання яких на даному підприємстві зазначеним способом і належним чином є економічно неефективним.

Підприємство повинно самостійно визначати:

- облікову політику;
- розробляти систему і форми управлінського обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підпис бухгалтерських документів;
- може виділяти на окремий баланс філії, представництва, відділи та інші підрозділи, які зобов'язані вести бухгалтерський облік з наступним включенням показників до фінансового звіту підприємства.

Основою формування облікової політики основних засобів є її елементи, тобто конкретні принципи, методи і процедури ведення обліку та складання фінансової звітності. Формування облікової політики з обліку основних засобів доцільно розділити на декілька етапів:

- вибір методу нарахування амортизації;
- встановлення строків корисного використання, визначення ліквідаційної та справедливої вартості;
- строк експлуатації окремих об'єктів, первісно визначений під час формування облікової політики, може переглядатись у період експлуатації об'єкта основних засобів;

Важливим питанням, яке необхідно врахувати під час розроблення облікової політики основних засобів є порядок їх переоцінки. Одним із актуальних питань обліку основних засобів, особливо в умовах нестабільності економіки, стає питання їх оцінки. Наслідком неправильної оцінки основних засобів є неточне обчислення сум зносу, що призводить до неправильного визначення собівартості виготовленої продукції, що, в свою чергу, є причиною перекручення значень показників прибутку та показників, що характеризують ефективність виробництва.

На підприємстві організація обліку є одним із найбільш відповідальних етапів створення підприємства та підготовки до його ефективної діяльності, і вона повинна бути раціональною, за якої облік може найбільш успішно виконувати поставлені перед ним завдання при найменших затратах часу і засобів праці.

Документування господарських операцій є важливим, первинним етапом бухгалтерського обліку і становить собою організований процес спостереження, вимірювання та записування даних про господарські операції в документах типової форми або створених на підприємстві згідно з вимогами нормативних актів; включає сукупність даних і бухгалтерських документів у письмовій або електронній формі, у яких ведеться реєстрація фактів господарського життя на підприємстві.

Первинні документи є першими за загальноприйнятим порядком складання у бухгалтерському обліку; першоджерело облікової інформації та первинні докази на підприємстві. Їх використовують для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, при проведенні внутрішнього й зовнішнього аудиту та державного фінансового контролю [2, с. 55].

Щодо наявності на підприємстві графіку документообігу сприяє поліпшенню всієї роботи, посиленню контрольних функцій бухгалтерського обліку, підвищенню рівня автоматизації облікових робіт. Графік повинен складатися з урахуванням характеру й особливостей господарських операцій і їхнього облікового оформлення, а також враховуючи структуру підприємства і його облікового апарата.

На поточному етапі облік не лише інформує про стан і зміни господарства, його елементи та здійснює контроль за наявністю, рухом, використанням об'єктів господарювання, а й виконує функцію оцінювання результативності роботи.

Підсумковий етап облікового процесу основних засобів, його можна охарактеризувати як упорядковану сукупність операцій з формування показників, що відображують результати виробничої та господарської діяльності підприємства за певний період. Наявність даних і показ-

ників основних засобів дає змогу не лише оцінити результати роботи господарства, а й виявити тенденцію розвитку. На цьому етапі облікового процесу до роботи необхідно залучати працівників інших економічних служб господарства – планової, праці, фінансової.

Ефективність використання основних засобів можна оцінити, використовуючи наступні групи показників:

- 1) показники екстенсивного використання основних засобів;
- 2) показники інтенсивного використання основних засобів;
- 3) показники інтегрального використання основних засобів;

4) узагальнюючі показники використання основних засобів, які характеризують ремонтні аспекти використання основних засобів в цілому по підприємству.

Таким чином, наведені сучасні підходи до оцінювання ефективності використання основних засобів досить різноманітні, але в переважній більшості ґрунтуються на одних оціночних показниках. Для проведення оцінювання ефективності використання основних виробничих засобів використовуємо систему показників, які розділимо на три підсистеми [1, с. 120]:

- 1) показники, які характеризують технічний стан (відтворення) основних засобів;
- 2) узагальнюючі показники використання основних засобів;
- 3) часткові показники використання основних засобів.

Також є важливим напрямком підвищення ефективності використання основних виробничих засобів встановлення оптимального співвідношення між основними й оборотними засобами з урахуванням виробничого напрямку підприємств, ступеня розвитку провідної галузі та досягнутого підприємством рівня фондоозброєності. Однією з головних ознак підвищення рівня ефективного використання основних засобів підприємства є збільшення обсягів виробництва продукції.

Отже, технологія облікового процесу в усіх випадках передбачає такі об'єкти організації, як номенклатура, носії даних, рух носіїв, забезпечення процесу.

Наукова новизна полягає в подальшому розробленні, обґрунтуванні теоретичних положень і методичного забезпечення та використання зарубіжного досвіду в процесі обліку та аналізу щодо ефективного використання основних засобів. Необхідно визначити методичний підхід до вибору механізму відображення в обліку витрат на утримання основних засобів, рекомендації до прогнозування ефективного використання основних засобів на основі методів багатовимірного статистичного аналізу, оформлення результатів інвентаризації основних засобів, розроблення форми та змісту первинного документу з введення в експлуатацію, списання, поліпшення та аналітичного обліку основних засобів, що на відміну від існуючих, дозволить управлінському апарату і зовнішнім користувачам отримати достовірну інформацію про рух та стан основних засобів. Доцільним є удосконалення методики контролю за ефективним використанням основних засобів із застосуванням інформаційних систем та технологій; розробка моделі залежності витрат від віку устаткування, яка дозволить визначити доцільність проведення ремонту основних засобів; підтримка пропорційності між виробничими потужностями окремих груп устаткування на кожній виробничій ділянці; підвищення питомої ваги основних виробничих операцій у витратах робочого часу, підвищення змінності роботи. Важливим також є для ефективного використання основних засобів інвестиційна політика, яка повинна спрямовуватися на залучення, як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Щоб використання основних засобів було справді економічно ефективним, необхідно стежити за його технічним станом; залучати фахівців при проведенні складних ремонтів; визначати ринки виробництва; застосовувати передові технології; удосконалювати планування, управління й організацію праці та виробництва; знижувати фондомісткість; підвищувати якості ремонтів; підписувати договори поставок продукції, а також у разі потреби застосовувати орендоване устаткування з метою підвищення ефективного використання основних засобів. Бо саме основні засоби є важливою умовою і фактором забезпечення ефективної діяльності підприємств.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гече С.Ф. Оцінювання ефективності використання основних засобів / С. Ф. Гече., С.С. Слава – Продан / Науковий вісник Ужгородського університету 2011 Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 4.– С. 119-123.
2. Жарікова О.О. Первинний облік основних засобів: удосконалення типових форм/О.О. Жарікова //Вісник СевНТУ:зб. Наук. Пр.. Вип. 116/2011. Серія: Економіка і фінанси.– 2011.– с. 55-59.
3. П(С)БО № 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 зі змінами та доповненнями.
4. Сударкіна С.П., Гулякін С.Ю. Удосконалення стратегії відтворення основних фондів підприємства/ Вісник НТУ «ХП». – 2013. № 22 (995) – с. 174-178.
5. Урсуляк М.М. Необхідність оновлення основних засобів підприємств в Україні: альтернативні методи фінансування/– [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/68770.doc.htm

*Т. М. Сидоренко,
асистент,*

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ЇХ КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Постановка проблеми. Ринок побутових послуг виходить на якісно новий рівень. Значна частина людей та підприємств відмовляються від розв'язання побутових проблем своїми силами та звертаються до високо кваліфікованих спеціалістів за допомогою. Сфера побутового обслуговування стає все більш привабливою для суб'єктів господарювання і таким чином підвищується якість послуг, культура обслуговування, збільшуються обсяги та види запропонованих побутових послуг.

Аналізуючи світові тенденції розвитку, слід вказати на основу формування потенціалу сучасних підприємств – персонал. Розвиток і широке поширення концепції управління трудовими ресурсами перетворюється в найважливішу тенденцію, що знаходиться в найтіснішому взаємозв'язку і взаємозалежності з іншими основними напрямками загальної еволюції економічної думки: появою і поширенням сотових організацій, формуванням «плоских» ієрархій і «прозорих» систем управління; переходом від традиційних принципів управління до нових (партнерство); розширенням внутрішньо фірмових ринків; розвитком комп'ютерного та телекомунікаційного забезпечення процесів управління та його віртуалізації.

Формування цілей статті. Метою статті є аналіз особливостей діяльності підприємств побутового обслуговування, а також вплив кадрового потенціалу на ефективну діяльність підприємства.

Основні результати дослідження. Сфера послуг займає важливе місце в розвитку національної економіки та у задоволенні різноманітних потреб населення. Відповідно до цього всю сукупність підприємств сфери послуг можна підрозділити підприємства виробничого та невиробничого характеру. Традиційно до сфери послуг відносять: організації освіти та охорони здоров'я, торгівлю та громадське харчування, підприємства побутового обслуговування населення, житлово-комунальні організації, транспорт і зв'язок, туристичні підприємства тощо. Відзначимо, що послуги можуть носити матеріальний та нематеріальний характер. Крім того, послуги не можна виробити завчасно та зберігати на складі до моменту споживання, що зумовлює розміщення підприємств безпосередньо в місцях проживання, роботи чи відпочинку споживачів.

Усі види бізнесу в рамках цієї сфери побутового обслуговування носять чітко виражений трудо-домінуючий характер. Відповідно до цього, найбільшою складовою потенціалу підприємств сфери послуг є його соціально-трудова складова, від якості та ефективності використання якої залежить довгострокова успішність.

Підприємства побутового обслуговування діють за такими принципами [3]: